

Indenrigsministeren (Rode): Under Henvisning til de nu sidst af Justitsministeren fremsatte Bemærkninger skal jeg tillade mig at fremsætte og anbefale til det høje Tings Velvillie *Forslag til Lov om overordentligt Tilskud til Kontorudgifter ved Amtmandsembederne og ved Embederne som Borgmester og Auktionsdirektør i Helsingør, Odense, Aalborg, Randers, Aarhus og Esbjerg.*

Jeg skal dernæst have den Ære at fremsætte *Forslag til Lov vedrørende de kommunale Valg i 1917.* Da dette høje Ting behandlede Lovforslaget vedrørende Valgbarhed og Valgret til de kommunale Raad i Anledning af Spørgsmaalet om Eftergivelse af Skat, blev der først under Forhandlingerne her i Salen og dernæst i Udvalget rejst forskellige Spørgsmaal vedrørende de kommunale Raads hele Stilling og de forestaaende Valg. Ærede Medlemmer erindrer, at det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) fremførte, og i Udvalgets Betænkning, som blev afgivet den 8. Februar, nævnes det, at man under Behandlingen af det Lovforslag, jeg nævnede, tillige havde drøftet Spørgsmaalet om Forholdsregler imod, at nogen ved Undladelse af Betaling af den til Udpantning forfaldne Skat unddrog sig Valg til de kommunale Raad, og om en større Medhjælpssum til Formændene paa Grund af deres under de overordentlige Forhold saa stærkt stigende Arbejde. Man siger saa, at paa Grund af Nødvendigheden af hurtig Vedtagelse af dette Lovforslag er man blevet enig om ikke at inddrage andre Spørgsmaal under Behandlingen af Lovforslaget. Men de saaledes rejste Spørgsmaal har naturligvis derefter været Gjenstand for Overvejelser i Indenrigsministeriet, og det er Frugten af disse Overvejelser, der nu fremtræder i dette Lovforslag.

Dettes første Paragraf omhandler Valgene til Kommunalraadene og Hjælpekasserne samt Valg af Sogneraadformænd. Det er som bekendt nu Fritagelsesgrund, at man har tjent et vist Antal Aar i disse Raad eller været Formand for et Raad i et vist mindre Antal Aar. Indenrigsministeriet har ment, at det vilde være rigtigt i Aar at fastholde, at de overordentlige Forhold kræver, at Hensynet til det almenes Vel maa gaa foran Privatinteresser, og at det Princip ved offentligt Ombud, hvorefter enhver er forpligtet til at paatage sig de Hverv, som Medborgerne paalægger ham, ved denne Lejlighed skal gøres gældende, saa at man ikke kan undslaa sig for at

modtage et offentligt Ombud, selv om man kan paaberaabe sig som Fritagelsesgrund det Antal Aar, som Lovgivningen ellers fremhæver. Derimod er det Spørgsmaal, der blev rejst her i Salen om tillige at fastslaa, at man ikke, ved at undlade at betale Skat, skulde kunne unddrage sig fra et saadant borgerligt Ombud, ikke optaget i Lovforslaget. Det vil da vise sig under Forhandlingerne her i Tinget, om man ønsker videre at drøfte dette Spørgsmaal.

Det, som jeg altsaa har anset det for rigtigt at føre frem her for det høje Ting, er det Spørgsmaal: Er Forholdene ikke i Aar af en saa ekstraordinær Karakter, at det vil være rimeligt, at det bliver Vælgerne, der afgør, hvem der i disse vanskelige Aar skal styre i Henhold til den Bemyndigelse, Vælgerne kan give, og at man ikke skal kunne paaberaabe sig særlige Fritagelsesgrunde, hvis man fra sine Medborgere møder Kravet om at deltage i Ledelsen af Landets Anliggender? Sygdomsgrund og Alderdomsgrund skal dog fremdeles kunde paaberaabes.

Den næste Paragraf i Lovforslaget angaar det Spørgsmaal, som Udvalget fremhævede om en større Medhjælpssum til Sogneraadformændene paa Grund af det stærkt stigende Arbejde. Paragraffen gaar ud paa to Ting. For det første, at Amtsraadets Samtykke ikke skal udkræves til de Beslutninger, hvorved Sogneraadene for Regnskabsaaret 1917—18 tilstaa Raadets Formand som Medhjælp til Udførelsen af hans Forretninger et Beløb, der overstiger 30 Øre pr. Individ af Kommunens Indbyggerantal efter sidste Folketælling eller 500 Kr. Hidtil har de i saa Fald maattet indhente Amtsraadets Samtykke. Visse Amtsraad har blankt erklæret, at Sogneraadene kunde forhøje med et vist Beløb udover de 30 Øre uden at henvende sig til dem. Andre har taget Standpunkt i hvert enkelt Tilfælde, og der kendes fra vort kommunale Liv ogsaa Tilfælde, hvor et Amtsraad ikke har godkendt et Sogneraadts Ønsker i saa Henseende. Lovforslaget gaar ud fra, at det vil være rigtigt at lægge i Sognekommunernes egen Haand, om de vil forøge dette Beløb udover de 30 Øre, idet Bestemmelsen dog kun angaar det overordentlige Regnskabsaar 1917—18.

Den anden Bestemmelse i Paragraffen gaar ud paa, at Statskassen skal refundere Sogneraadene Halvdelen af det overordentlig bevilgede Vederlag. Udgangspunktet for denne Bestemmelse er Erkendelsen af,